

NERINGOS SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

NUOMOS MOKESČIO UŽ VALSTYBINĘ ŽEMĘ ADMINISTRAVIMO VERTINIMO AUDITO ATASKAITA

2023 m. gegužės 30 d. Nr. K11-6
Neringa

Neringos savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos pagrindinė funkcija – prižiūrėti, ar teisėtai ir efektyviai valdomi ir naudojami savivaldybės finansai ir kitas turtas bei kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas, naudojami kiti piniginiai ištekliai. Kontrolės ir audito tarnyba, teikdama audito pastebėjimus ir rekomendacijas, siekia didinti kuriamą naudą visuomenei, padedant Neringos savivaldybei racionaliai valdyti finansus ir turtą, o savo darbui kelia aukščiausius kokybės reikalavimus – darbą atlieka kokybiškai, sąžiningai, atsakingai, veikia išvien dėl bendro tikslo.

Auditą atliko: savivaldybės kontrolierė Jolanta Kičiatovienė.

Audito ataskaita teikiama Neringos savivaldybės merui, tarybos Kontrolės komitetui, Neringos savivaldybės administracijos direktoriui.

Su audito ataskaita galima susipažinti Neringos savivaldybės interneto puslapyje adresu www.neringa.lt.

TURINYS

ĮŽANGA	2
AUDITO REZULTATAI	5
1. Savivaldybėje nenustatytos žemės nuomos mokesčio administravimo procedūros	5
2. Žemės nuomos mokesčio pajamos biudžete	7
3. Nepakankama žemės nuomos mokesčio duomenų bazė sudaro prielaidas išvengti mokesčio mokėjimo	8
4. Nustatyti žemės nuomos mokesčio apskaitos trūkumai	11
5. Žemės nuomos mokesčio nepriemokoms nebuvo skiriamas pakankamas dėmesys	12
6. Žemės nuomos mokesčio nepriemokos pripažinimas beviltiška skola	16
7. Žemės nuomos mokesčio lengvatų teikimo tvarka tobulintina	17
Rekomendacijų įgyvendinimo planas	
Priedai	

IŽANGA

Nuomos mokesčio už valstybinę žemę administravimo vertinimo auditas atliktas vykdant Neringos savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2022 m. veiklos planą.

Audituojamas subjektas – Neringos savivaldybės (toliau – Savivaldybė) administracija, kuri yra atsakinga už tai, kad valstybinės žemės nuomos mokestis būtų administruojamas vadovaujantis visuomeninės naudos, efektyvumo, racionalumo ir viešosios teisės principais.

Audito objektas – valstybinės žemės nuomos mokesčio administravimas.

Audito tikslas - įvertinti nuomos mokesčio už valstybinę žemę administravimą, nepriemokų išieškojimo efektyvumą.

Audituojamas laikotarpis – 2019 m. – 2022 m. I pusmetis.

Audito metu siekėme nustatyti, ar tinkamai administruojamas valstybinės žemės nuomos mokestis (toliau – ŽNM), ar pakankamai dėmesio skiriama šio mokesčio administravimo koordinavimui ir kontrolei, ar tiksliai reglamentuoti šio mokesčio administravimo procesai, vertinome ŽNM lengvatų taikymo teisėtumą.

Ataskaitoje pateikiame tik audito metu nustatytus dalykus. Patikrinimo metu nebuvo vertinti finansinių ataskaitų ir kitų ataskaitų duomenys, neatliktos audito procedūros jų tikrinimui ir teisingumui įvertinti, nes tai nėra šio audito tikslas, todėl nuomonės apie tai nepareiškiame ir išvados nerašome.

Valstybinės žemės sklypų naudotojai, kuriems žemės sklypai suteikti teisės aktų nustatyta tvarka arba kuriems žemę administruojančių institucijų sprendimais leista žeme naudotis žemės reformos metu, už naudojimąsi žeme iki nuomos ar pirkimo-pardavimo sutarčių sudarymo moka žemės nuomos mokesį, išskyrus už žemę, perduotą naudotis panaudai¹. Savivaldybių taryboms pavesta nustatyti konkrečius nuomos mokesčio už valstybinę žemę, išnuomotą be aukciono, tarifus bei suteikta teisė savo biudžeto sąskaita mažinti valstybinės žemės nuomos mokesį arba visai nuo jo atleisti.

Sudarytų valstybinės žemės Savivaldybės teritorijoje nuomos sutarčių skaičius ir pagal sutartis nuomojamo žemės sklypo plotas kasmet didėja. Savivaldybėje iki 2022-04-01 sudarytos 1427 valstybinės žemės nuomos sutartys, bendras nuomojamų valstybinės žemės sklypų plotas 127,5684 ha, iš jų 31,1571 ha sudaro namų valdos žemė (657 sutartys).

¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 10 d. nutarimas Nr. 1387 „Dėl žemės nuomos mokesčio už valstybinės žemės sklypų naudojimą“.

1 lentelė. Duomenys apie Nekilnojamojo turto registre įregistruotas valstybinės žemės nuomos sutartis 2019-2022 metais.

Data, iki kurios sudarytos sutartys	Įregistruota valstybinės žemės nuomos, iš viso		iš jos kitos paskirties žemė			
			iš viso		iš jos namų valdos	
	sutarčių sk.	plotas ha	sutarčių sk.	plotas ha	sutarčių sk.	plotas ha
1	2	3	4	5	6	7
iki 2019-01-01	1576	114,4512	1576	114,4512	699	27,5077
iki 2020-01-01	1 293	114,9501	1 293	114,9501	657	27,9518
iki 2021-01-01	1 306	118,1085	1 306	118,1085	668	29,0144
iki 2022-01-01	1 342	127,4424	1 342	127,4424	686	31,2058
iki 2022-04-01	1367	127,5684	1 427	129,2564	690	31,1571

Šaltinis – Nacionalinė žemės tarnyba prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos.

Asmenims, nuomojantiems ar naudojantiems valstybinę žemę Savivaldybės teritorijoje, ŽNM skaičiuojamas pagal Savivaldybės tarybos nustatytus ŽNM tarifus². Šį mokestį 2019 - 2021 metais mokėjo 2649 - 2831 asmenys. Gautos ŽNM pajamos įskaitomos į Savivaldybės biudžeto pajamas³. ŽNM pajamos biudžete sudaro apie 1 proc. visų Savivaldybės biudžeto pajamų (žr. 2 lentelę).

2 lentelė. Duomenys apie surinktas valstybinės žemės nuomos mokesčio pajamas, nepriemokas, suteiktas lengvatas bei permokas.

Metai	Biudžeto pajamos iš viso, tūkst. Eur	Surinkta ŽNM pajamų		ŽNM suma nepriemoka		Suteiktos ŽNM lengvatos		ŽNM permoka, tūkst. Eur
		tūkst. Eur	dalis biudžeto pajamose, proc.	tūkst. Eur	dalis biudžeto pajamose, proc.	tūkst. Eur	dalis biudžeto pajamose, proc.	
2019	13074,9	126,4	1,0	103,8	0,8	80,9	0,6	15,5
2020	15228,2	141,5	0,9	104,9	0,7	80,9	0,5	17,4
2021	20273,9	192,2	0,9	97,40	0,5	100,8	0,5	16,9

Šaltinis – 2019 – 2021 m. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai, Administracijos pateikti duomenys.

ŽNM pajamos per audituojamą laikotarpį didėjo – 2021 m. surinkta 65,8 tūkst. Eur arba 52 proc. daugiau nei 2019 metais. Padidėjimo priežastis – nuo 2021 m. Tarybos sprendimu padidinti ŽNM tarifai bei panaikinta ŽNM už gyvenamųjų teritorijų žemę lengvata fiziniams asmenims ir daugiabučių namų savininkų bendrijoms (2019-2020 m. fiziniams asmenims ir daugiabučių namų savininkų bendrijoms nuomos mokestis už gyvenamųjų teritorijų žemę Tarybos sprendimais buvo sumažintas 40 proc.).

ŽNM nepriemoka 2021 m. pabaigoje sudarė 97,4 tūkst. Eur, palyginus su 2019 m., ŽNM nepriemoka sumažėjo 6 proc.

Savivaldybės tarybai Vietos savivaldos įstatymu⁴ suteikta išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija - priimti sprendimus teikti mokesčių, rinkliavų ir kitas įstatymų nustatytas lengvatas savivaldybės biudžeto sąskaita.

² Neringos savivaldybės tarybos 2019-05-30 sprendimas Nr. T1-95, 2020-04-09 sprendimas Nr. T1-61, 2021-04-29 sprendimas Nr. T1-72.

³ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430, 22 str. 1 d. 4 p.

⁴ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533, 16 str. 2 d. 18 p.

Atkreipėme dėmesį, kad Savivaldybėje nebuvo nustatytos ŽNM administravimo, nepriemokų išieškojimo, skolininkų informavimo apie nesumokėtą ŽNM terminai, tvarka, nepriemokų išieškojimo teismine tvarka terminai, procedūros. Dėl šios priežasties savalaikiai nebuvo priimamos tinkamos priemonės dėl ŽNM nepriemokos išieškojimo, užkertant kelią beviltiškų skolų susidarymui.

ŽNM nepriemokų išieškojimas iki 2022 m. buvo vykdomas neefektyviai, dėl ko dažnai atvejais ŽNM nepriemoka nebuvo išieškota suėjus ieškinio senaties terminui ar išregistravus asmenis iš Juridinių asmenų registro. Tik 2022 metais pradėtos vykdyti ŽNM išieškojimo procedūros: asmenys informuojami apie nesumokėtą ŽNM, skolos perduodamos teisminiam išieškojimui. 2019-2020 metais ŽNM nepriemoka didėjo, o 2021-2022 m. ŽNM nepriemoka sumažėjo dėl nemažos dalies ŽNM nepriemokos pripažinimo beviltiška ir pasibaigusia skola ir nurašius ją iš apskaitos dokumentų (2021 metais 31,4 proc. ŽNM nepriemokos pripažinta beviltiška skola ir nurašyta iš apskaitos dokumentų). Audito metu buvo siekiama nustatyti, ar ŽNM administratorius užtikrina efektyvų mokestinės nepriemokos administravimą, taikydamas mokestinės nepriemokos mažinimo priemones.

Šios priežastys paskatino Neringos savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2022 metų veiklos plane numatyti nuomos mokesčio už valstybinę žemę administravimo vertinimo auditą, siekiant nustatyti reikšmingiausias problemas, kurios gali turėti įtakos mokestinės nepriemokos didėjimui, beviltiškų skolų susidarymui, skaidrių savivaldybės pagalbos sąlygų sąžiningam verslui sukūrimui.

Įvertinus audito metu surinktus įrodymus, pateikiame audito išvadas ir rekomendacijas, kurias tinkamai įgyvendinus būtų užtikrintas efektyvus ir racionalus valstybinės žemės nuomos mokesčio administravimas, užtikrinant šio mokesčio bei biudžeto pajamų surinkimą.

AUDITO REZULTATAI

1. Savivaldybėje nenustatytos žemės nuomos mokesčio administravimo procedūros

Biudžeto sandaros įstatyme⁵ numatyta, kad vienas iš savivaldybių biudžeto pajamų šaltinių yra pajamos, gautos už išnuomotą arba suteiktą naudotis valstybinę žemę, valstybinio vidaus vandenų fondo vandens telkinius ir įstatymų nustatyta tvarka paskirsčius lėšas už parduotus valstybinės žemės sklypus.

Valstybinės žemės nuomos mokestį nuo 2003 m. sausio 1 d. administruoja savivaldybių, kurių teritorijose yra naudojami valstybinės žemės sklypai, vykdomosios institucijos⁶. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu⁷ savivaldybių taryboms pavesta nustatyti konkrečius nuomos mokesčio už valstybinę žemę, išnuomotą be aukciono, tarifus bei suteikta teisė savo biudžeto sąskaita mažinti valstybinės žemės nuomos mokestį arba visai nuo jo atleisti.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime⁸ numatyta, kad valstybinės žemės sklypų naudotojai, kuriems žemės sklypai suteikti teisės aktų nustatyta tvarka arba kuriems žemę administruojančių institucijų sprendimais leista žeme naudotis žemės reformos metu, už naudojimąsi žeme iki nuomos ar pirkimo-pardavimo sutarčių sudarymo moka žemės nuomos mokestį, išskyrus už žemę, perduotą naudotis panaudai. Savivaldybės, kurios teritorijoje yra naudojami valstybinės žemės sklypai, vykdomoji institucija apskaičiuoja fiziniams asmenims žemės nuomos mokesčio dydį ir apie tai juos informuoja iki kalendorinių metų lapkričio 1 dienos⁹, o juridiniai asmenys, naudojantys valstybinės žemės sklypus, pagal pateiktus kadastro duomenis patys apskaičiuoja žemės nuomos mokesčio dydį¹⁰. Valstybinės žemės sklypų naudotojai žemės nuomos mokestį privalo sumokėti į savivaldybės, kurios teritorijoje yra naudojami valstybinės žemės sklypai, biudžetą iki kalendorinių metų lapkričio 15 dienos¹¹.

Valstybinės žemės sklypus įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka išnuomoja¹²:

1) savivaldybė – valstybinės žemės sklypus, perduotus patikėjimo teise savivaldybėms.

⁵ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo, 1990 m. liepos 30 d. Nr. I-430, 22 str. 1 d. 4 p.

⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 10 d. nutarimas Nr. 1387 „Dėl žemės nuomos mokesčio už valstybinės žemės sklypų naudojimą“.

⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 19 d. nutarimas Nr. 1798 Dėl nuomos mokesčio ir žemės nuomos mokesčio priedo už valstybinę žemę“.

⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 10 d. nutarimo Nr. 1387 „Dėl žemės nuomos mokesčio už valstybinės žemės sklypų naudojimą“ 1 p.

⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 10 d. nutarimo Nr. 1387 „Dėl žemės nuomos mokesčio už valstybinės žemės sklypų naudojimą“ 5 p.

¹⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 10 d. nutarimo Nr. 1387 „Dėl žemės nuomos mokesčio už valstybinės žemės sklypų naudojimą“ 6 p.

¹¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 10 d. nutarimo Nr. 1387 „Dėl žemės nuomos mokesčio už valstybinės žemės sklypų naudojimą“ 7 p.

¹² Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, 1994 m. balandžio 26 d. Nr. I-446, 9 str. 1 d.

2) centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas – kai valstybinė žemė yra priskirta centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo patikėjimo teise valdomam valstybės nekilnojamajam turtui.;

3) kituose įstatymuose nurodyti valstybinės žemės patikėtiniai – šių įstatymų nustatytais atvejais, kai valstybinės žemės sklypai jiems perduoti patikėjimo teise;

4) Nacionalinė žemės tarnyba – visais kitais atvejais.

Neringos savivaldybėje (toliau – Savivaldybė) nuomos mokesčių už valstybinę žemę administruoja Neringos savivaldybės administracijos Biudžeto ir turto valdymo skyrius (toliau - Biudžeto ir turto valdymo skyrius) pagal Savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintus Biudžeto ir turto valdymo skyriaus veiklos nuostatus¹³:

9.21. skaičiuoja žemės nuomos mokesčių, teikia mokėtojams pranešimus ir registruoja gautas deklaracijas teisės aktu nustatyta tvarka ir terminais, tvarko žemės nuomos mokesčio apskaitą programoje MASIS;

9.22. renka ir analizuoja informaciją apie valstybinės žemės nuomos mokesčio mokesčines nepriemokas, rengia Savivaldybės tarybos sprendimų projektus dėl mokesčių nepriemokų pripažinimo beviltiškomis ir pasibaigusiomis bei jų nurašymo iš mokesčio apskaitos, organizuoja atstovavimą ir atstovauja kaip kreditorius bankrutuojančiose įmonėse;

9.23. nagrinėja gautus fizinių ir juridinių asmenų prašymus ir rengia atsakymus dėl nuomos mokesčio už valstybinę žemę permokų grąžinimo, išduoda pažymas apie asmenų sumokėtus valstybinės žemės nuomos mokesčius;

9.27. nagrinėja gautus fizinių ir juridinių asmenų prašymus ir rengia Savivaldybės tarybos sprendimų projektus dėl mokesčių lengvatų suteikimo;

9.35. rengia ir teikia Administracijos direktoriui informaciją apie valstybinės žemės nuomos mokesčio administravimo rezultatus bei pasiūlymus dėl mokesčio administravimo ir kitų Skyriaus vykdomų darbo funkcijų gerinimo.

Funkcijoms, susijusioms su ŽNM administravimu, vykdyti Biudžeto ir turto valdymo skyriuje įsteigtos 2 pareigybės (vyriausiasis specialistas ir specialistas):

-
- vyriausiajam specialistui pagal Savivaldybės direktoriaus patvirtintą¹⁴ pareigybės aprašymą priskirtos funkcijos: organizuoti ir vykdyti valstybinės žemės nuomos mokesčio apskaičiavimą, apskaitą ir išieškojimą.; teikti kreditorinius reikalavimus ir kontroliuoja jų vykdymą; suvesti duomenis į informacinę sistemą MASIS, priimti, tikrinti ir registruoti mokesčio mokėtojų (juridinių asmenų) mokesčio deklaracijas, kitus mokesčio apskaičiavimą patvirtinančius dokumentus;
 - specialistas pagal Savivaldybės direktoriaus patvirtintą¹⁵ pareigybės aprašymą atlieka šias su ŽNM administravimu susijusias funkcijas: skaičiuoja žemės nuomos mokesčių nekadastriniams sklypams; kaupia ir atnaujina duomenis, reikalingus valstybinės žemės nuomos mokesčiui administruoti, suveda duomenis į žemės nuomos mokesčio skaičiavimo informacinę sistemą; suformuoja ir išsiunčia mokesčio mokėtojams deklaracijas ir pranešimus apie valstybinės žemės nuomos mokesčių; formuoja mokesčines prievoles, sutikrina ir suveda mokesčio įmokas į informacinę sistemą; registruoja ir suveda duomenis, gautus iš Nacionalinės žemės tarnybos, į informacinę sistemą; registruoja ir suveda duomenis, gautus iš Valstybės įmonės Registrų centro, į informacinę sistemą; tikslina valstybinės žemės nuomos mokesčio mokėtojų adresus ir suveda duomenis į informacinę sistemą.
-

Fiziniams asmenims ŽNM apskaičiuoja Biudžeto ir turto valdymo skyriaus specialistai pagal mokesčio administratoriaus turimus duomenis (fiziniam asmeniui siunčiamas programoje MASIS

¹³ Neringos savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. rugsėjo 1 d. įsakymas Nr. V13-497 „Neringos savivaldybės administracijos Biudžeto ir turto valdymo skyriaus veiklos nuostatų patvirtinimo“.

¹⁴ Neringos savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. gruodžio 27 d. įsakymas Nr. V13-718.

¹⁵ Neringos savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. V13-640.

suformuotas pranešimas apie valstybinės žemės nuomos mokesčių, pranešimo forma nėra patvirtinta), juridiniai asmenys patys apskaičiuoja ŽNM ir nustatytos formos¹⁶ ŽNM deklaracijas teikia ŽNM administruojančiam Administracijos skyriui.

ŽNM lengvatų teikimo tvarka patvirtinta Savivaldybės tarybos sprendimu¹⁷.

ŽNM administravimas buvo vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, kuriuose nėra detalizuoti ŽNM administravimą vykdančių asmenų veiksmai. Savivaldybės administracijos vidiniuose teisės aktuose nebuvo reglamentuotos ŽNM administravimo procedūros:

duomenų, reikalingų ŽNM apskaičiuoti, gavimo, kaupimo procedūros,
ŽNM bei delspinigių / netesybų už laiku nesumokėtą ŽNM apskaičiavimo, mokėjimo tvarka,
ŽNM apskaičiavimų, deklaracijų, priminimų įvykdyti ŽNM prievolės parengimo bei pateikimo terminai,
ŽNM deklaracijų tikslinimo, ŽNM įmokų įskaitymo, ŽNM permokos grąžinimo, ŽNM nepriemokos išieškojimo,
ŽNM nepriemokos pripažinimo beviltiškomis skolomis, kontrolės ir pan. procedūros.

Nuo 2023 m. vasario 24 d. ŽNM administruojamas pagal Savivaldybės tarybos sprendimu¹⁸ patvirtintą Valstybinės žemės nuomos mokesčio administravimo tvarkos aprašą, kuriame reglamentuotos žemės sklypų nuomininkų ir naudotojų pareigos, duomenų, reikalingų ŽNM apskaičiuoti, teikimas bei kaupimas, ŽNM apskaičiavimas, mokėjimas bei apskaita, ŽNM permokos bei nepriemokos administravimas.

2. Žemės nuomos mokesčio pajamos biudžete

Pajamų į biudžetą planavimą reglamentuoja Neringos savivaldybės biudžeto projekto rengimo tvarkos aprašas¹⁹. Apraše numatyta, kad duomenis apie planuojamas pajamas pateikia biudžeto asignavimų valdytojai, programų koordinatoriai ir Savivaldybės administracijos skyriai Savivaldybės administracijos direktoriaus nustatytu terminu. Apraše nėra detalizuoti nuomos mokesčio už valstybinę žemę, nei kitų pajamų, įplaukų, įmokų planavimo principai.

Nuomos mokesčio už valstybinę žemę pajamos 2019-2021 metais biudžete sudarė apie 0,1 proc. visų biudžeto pajamų. ŽNM kasmet surenkama daugiau nei planuota.

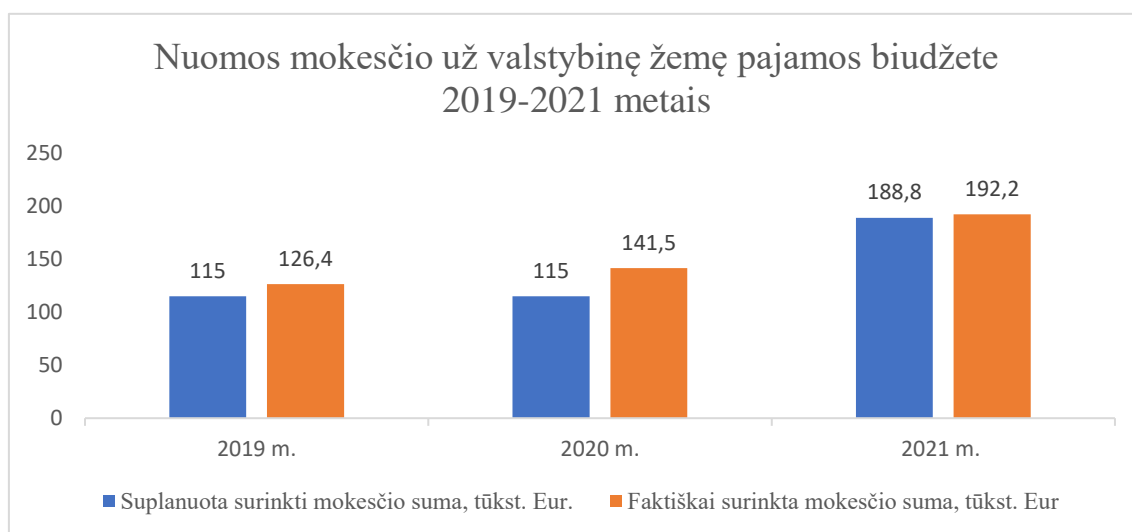
¹⁶ Neringos savivaldybės administracijos direktoriaus 2004 m. gegužės 25 d. įsakymas Nr. V13-126 „Dėl valstybinės žemės nuomos mokesčio deklaracijos formos patvirtinimo“, 2021 m. birželio 2 d. įsakymas Nr. V13-269 „Dėl valstybinės žemės nuomos mokesčio deklaracijos formos patvirtinimo“.

¹⁷ Neringos savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 19 d. sprendimas Nr. T1-97 „Dėl Mokesčių lengvatų teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

¹⁸ Neringos savivaldybės tarybos 2023 m. vasario 23 d. sprendimas Nr. T1-29 „Dėl Valstybinės žemės nuomos mokesčio administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

¹⁹ Neringos savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. rugsėjo 24 d. įsakymas Nr. V35-536 „Dėl Neringos savivaldybės biudžeto projekto rengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

1 pav. Savivaldybės biudžeto ŽNM pajamų dinamika 2019–2021 m., tūkst. Eur

Šaltinis: Neringos savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaitų duomenis.

Palyginus su 2019 m. - 2021 m. duomenis, matyti, kad nuomos mokesčio už valstybinę žemę pajamos į biudžetą didėjo – 2020 metais surinkta 15,1 tūkst. Eur arba 12 proc. daugiau nei 2019 metais, 2021 metais – 50,7 tūkst. Eur arba 35,8 proc. daugiau nei 2020 metais.

ŽNM pajamų padidėjimo priežastis – nuo 2021 m. Tarybos sprendimu padidinti ŽNM tarifai bei panaikinta ŽNM už gyvenamųjų teritorijų žemę lengvata fiziniams asmenims ir daugiabučių namų savininkų bendrijoms (2019-2020 m. fiziniams asmenims ir daugiabučių namų savininkų bendrijoms nuomos mokestis už gyvenamųjų teritorijų žemę Tarybos sprendimais buvo sumažintas 40 proc.).

3. Nepakankama žemės nuomos mokesčio duomenų bazė sudaro prielaidas išvengti mokesčio mokėjimo

ŽNM administravimui reikalingų ŽNM apskaičiuoti duomenų kaupimui Savivaldybės administracijoje naudojama informacinė sistema „Valstybinės žemės nuomos mokesčio administravimo sistema MASIS“ (toliau – programa MASIS). Asmenų duomenys, reikalingi ŽNM apskaičiuoti, tvarkomi vadovaujantis Bendroju duomenų apsaugos reglamentu²⁰ ir Savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintomis Duomenų subjekto teisių įgyvendinimo Neringos savivaldybės administracijoje taisyklėmis²¹.

Prievolė mokėti valstybinės žemės nuomos mokestį atsiranda šiais atvejais:

²⁰ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB.

²¹ Neringos savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. sausio 30 d. įsakymas Nr. V13-44 „Dėl duomenų subjekto teisių įgyvendinimo Neringos savivaldybės administracijoje taisyklių patvirtinimo“.

- už valstybinės žemės nuomą, kai su valstybinės žemės nuomotoju (institucija valdančia valstybinės žemės sklypą patikėjimo teise) yra sudaryta valstybinės žemės nuomos sutartis²²;
- už valstybinės žemės naudojimą, kai valstybinės žemės nuomos sutartis nėra sudaryta, tačiau asmeniui nuosavybės teise priklausantys pastatai, statiniai (jų dalys) stovi ant valstybinės žemės, kuri tam asmeniui nėra perduota valdyti patikėjimo teise, panaudos sutartimi ar kitu teisiniu pagrindu, t. y. asmuo naudojasi valstybine žeme²³.

Duomenis, reikalingus Savivaldybės ŽNM administruoti, teikia Valstybės įmonės Registrų centras (RC), Nacionalinė žemės tarnyba prie Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerijos (NŽT), valstybinės žemės nuomininkai (naudotojai):

1. RC teikia žemės sklypų rinkos suvestinius duomenis per tinklinę paslaugą Sklypo verte pagal sudarytą Žemės sklypų rinkos suvestinių duomenų teikimo sutartį²⁴. Su RC nėra sudaryta sutartis dėl Nekilnojamojo turto registre įregistruotų nekilnojamųjų kadastro duomenų apie įregistruotus valstybinės žemės sklypus ir jų naudotojus) teikimo kaip numatyta Kadastro duomenų, kurių reikia nekilnojamojo turto mokesčiams apskaičiuoti ir kitiems tikslams, rengimo, teikimo ir atsiskaitymo už juos taisyklėse²⁵ (teikiamų duomenų turinys, forma, teikimo terminai ir kitos sąlygos turi būti nustatyti kadastro tvarkytojo ir duomenų gavėjo (Savivaldybės administracijos) sutartimi). Audito metu parengta duomenų teikimo sutartis (išsiųsta pasirašymui RC).
2. NŽT Klaipėdos ir Neringos skyrius teikia duomenis, reikalingus valstybinės žemės nuomos mokesčiui administruoti, pagal Duomenų teikimo sutartį²⁶: duomenys apie sudarytas valstybinės žemės nuomos sutartis, susitarimai dėl sutarčių pakeitimo, įsakymai dėl valstybinės žemės nuomos sutarčių nutraukimo, duomenys apie duotus sutikimus parduoti ar kitaip perleisti nekilnojamąjį turtą. Sutartyje nėra numatyta, kad būtų teikiami duomenys apie asmenims suteiktus naudotis valstybinės žemės sklypus, dėl kurių pateikti prašymai privatizuoti, išsinuomoti ar gauti naudotis neatlygintinai, bet valstybinės žemės nuomos ar panaudos sutartys nesudarytos²⁷.

²² Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, 1994-04-26 Nr. I-446, 9 straipsnio 5 ir 12 dalys.

• ²³ (LR Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1991-07-25 priimto LR žemės reformos įstatymo Nr. I-1607 22 straipsnio 2 dalis, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018-03-26 nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-7-49-1075/2018.

²⁴ Žemės sklypų rinkos suvestinių duomenų teikimo sutartis 2019-09-23 Nr. PS-8792 (10.43).

²⁵ Kadastro duomenų, kurių reikia nekilnojamojo turto mokesčiams apskaičiuoti ir kitiems tikslams, rengimo, teikimo ir atsiskaitymo už juos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 4 d. nutarimu Nr. 1373, 2 p

²⁶ Pagal Duomenų teikimo sutartį 2011 m. spalio 3 d. Nr. V31-173.

²⁷ Kadastro duomenų, kurių reikia nekilnojamojo turto mokesčiams apskaičiuoti ir kitiems tikslams, rengimo, teikimo ir atsiskaitymo už juos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 4 d. nutarimu Nr. 1373, 3.1.1. p.

3. Pavieniais atvejais valstybinės žemės nuomininkai (naudotojai) pateikia informaciją apie įvykdytus nekilnojamojo turto sandorius bei kitą su ŽNM apskaičiavimu susijusią informaciją. Valstybinės žemės nuomininkams (naudotojams) nebuvo nustatyta pareiga teikti informaciją apie įvykdytus nekilnojamojo turto sandorius, kitą, reikalingą ŽNM apskaičiuoti, informaciją. Tai aktualu nekilnojamojo turto perleidimo atvejais: asmeniui perleidus nekilnojamąjį turtą, nutrūksta valstybinės žemės nuomos sutartis, apie pasikeitusius duomenis laiku neinformavus ŽNM administratoriaus yra rizika išvengti ŽNM mokėjimo potencialiems ŽNM mokėtojams.

Valstybinės žemės nuomotojus teikti savivaldybėms duomenis apie jų sudarytas valstybinės žemės nuomos sutartis įpareigoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas²⁸. Duomenų teikimo tvarka nustatoma savivaldybių ir kitų valstybinės žemės nuomotojų susitarimu. Audito metu nustatyta, kad ne su visais galimais duomenų teikėjais sudarytos sutartys (ar nustatyta informacijos teikimo tvarka):

Žemės įstatyme²⁹ nustatyta, kad valstybinės žemės sklypus įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka išnuomoja savivaldybės, centralizuotai valdomo valstybės turto valdytoja, kituose įstatymuose nurodyti valstybinės žemės patikėtiniai (įstatymų nustatytais atvejais, kai valstybinės žemės sklypai jiems perduoti patikėjimo teise), Nacionalinė žemės tarnyba.

Savivaldybė nėra sudariusi duomenų, reikalingų ŽNM apskaičiuoti, teikimo sutarčių su Valstybės įmone Turto banku, kuris centralizuotai valdo administracinės paskirties valstybės nekilnojamąjį turtą.

Audituojamu laikotarpiu nebuvo nustatyta, kokia tvarka, terminais Administracijos Biudžeto ir turto valdymo skyriui, administruojančiam ŽNM, turi pateikti informaciją kiti Administracijos padaliniai, disponuojantys ŽNM apskaičiavimui reikalingais duomenimis (pvz. Administracijos Architektūros ir teritorijų planavimo skyriuje disponuojama informacija apie valstybinės žemės sklypų priskyrimą naudojamiems pastatams, valstybinės žemės sklypų formavimą, apie daugiabučiams namams priskirtus ir naudojamus valstybinės žemės plotus ar Civilinės metrikacijos skyriuje disponuojama informacija apie mirusius asmenis).

Audito metu nebuvo gauta informacija, kiek asmenų moka už daugiabučių namų naudojamą žemę Neringoje, kokia apskaičiuota ŽNM suma (MASIS nėra galimybės suformuoti atitinkamas ataskaitas).

Savivaldybės dokumentuose iki 2023-02-23 nebuvo reglamentuotas informacijos, duomenų, reikalingų ŽNM administravimui, teikimas, kaupimas. Nesant patikimų duomenų, nėra galimybės nustatyti, ar visi juridiniai ir fiziniai asmenys moka ŽNM. Išlieka rizika, kad ŽNM už valstybinę žemę nėra surenkamas iš visų privalančių jį sumokėti.

Pvz.: nerenkamas ŽNM už 3 laikinus statinius – kioskus, esančius Nidos – Smiltynės pl. (Nr.7E (2 kioskai), 1 kioskas be Nr.), kuriuose eilę metų asmenys vykdo maitinimo ir gėrimų teikimo veiklą kurortinio sezono metu, nes ŽNM administruojantis specialistas duomenų apie naudojamą žemės sklypą duomenų neturi.

Audito metu nebuvo pateikti dokumentai apie Savivaldybės teritorijoje daugiabučius, daugiabučių namų bendrijas, jų naudojamus žemės sklypus.

²⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 19 d. nutarimas Nr. 1798 „Dėl nuomos mokesčio ir žemės nuomos mokesčio priedo už valstybinę žemę“.

²⁹ Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, 1994-04-26 Nr. V, 9 str. 1 d.

Atskirais atvejais iš programos MASIS nėra galimybės patikimai ir greitai informacijos apie ŽNM priskaitymus (pvz. apie daugiabučiams namams apskaičiuotą ŽNM, apie ŽNM papildomai apskaičiuotas/koreguotas per atitinkamą laikotarpį ŽNM sumas).

4. Nustatyti žemės nuomos mokesčio apskaitos trūkumai

Savivaldybėje ŽNM apskaita tvarkoma, nesivadovaujant Neringos savivaldybės išdo apskaitos vadove³⁰ (toliau – Apskaitos vadovas) nustatyta tvarka:

- ŽNM permokos neregistruojamos atskiroje permokų sąskaitoje. Pagal pateiktus Administracijos Biudžeto ir turto valdymo skyriaus duomenis ŽNM permoka 2021-12-31 sudarė 16866,54 Eur, iš jų fizinių asmenų permoka sudarė 6427,93 Eur, juridinių asmenų – 10438,61 Eur.
- Nesivadovauta patvirtinta Finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų apskaitos savivaldybės išdo tvarkos aprašu: delpinigiškai už pavėluotai sumokėtą ŽNM apskaitoje registruojami ne atskirai kaip finansinės veiklos pajamos, o apskaitomi kartu su apskaičiuotu ŽNM.
- Neskaičiuojamas ir apskaitoje neregistruojamas ŽNM gautinų sumų nuvertėjimas, atsižvelgiant į gautinų sumų ir išankstinių apmokėjimų grąžinimo vėlavimą. Pagal pateiktus Gautinų sumų senaties žiniaraščius apskaičiuota nuvertėjimo suma sudaro 46025,18 Eur. Apskaitos vadovo 3 priedo V dalies „Išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų nuvertėjimo apskaičiavimas“ 35 punkte nustatyta, kad kiekvieno ketvirčio pabaigoje savivaldybės išdo asmuo, atsakingas už gautinų sumų apskaitą, ne vėliau kaip iki kito mėnesio 10 d. išankstiniams mokėjimams ir gautinoms sumoms parengia išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų senaties žiniaraštį, kurį pasirašo Biudžeto ir turto valdymo skyriaus vedėjas. Apskaičiuotas išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų nuvertėjimas (pokytis) turi būti registruojamas buhalterinėse sąskaitose 8709xxx „Nuvertėjimo ir nurašytų sumų sąnaudos“ ir 163xxx3 „Po vienu metų gautinų sumų nuvertėjimas“. Nesivadovaujama Apskaitos vadovo nuostatomis, pagal kurias gautinos sumos, kurių nuvertėjimas anksčiau buvo užregistruotas, gali būti nurašomos tuo atveju, kai teisės aktų nustatyta tvarka priimamas sprendimas dėl gautinų sumų pripažinimo beviltiškomis. Tarybos sprendimais pripažinta beviltiška skola ŽNM nepriemoka, nors gautinų sumų nuvertėjimas buhalterinėje apskaitoje nebuvo užregistruotas.
- Gautinų ŽNM sumų apskaitos duomenys nėra patvirtinti inventorizacijos duomenimis, skolininkams nėra siunčiami suderinimo aktai. Nesivadovaujama Inventorizacijos taisyklėmis³¹, kuriose nustatyta, kad subjektų tarpusavio gautinos ir (ar) mokėtinos sumos bei atidėjiniai turi būti inventorizuojami kartą per metus pagal ataskaitinių metų paskutinės dienos duomenis. Inventorizacija gali būti atliekama ir dažniau, svarbu, kad inventorizacija turi būti atliekama ne rečiau kaip kartą per metus, kad būtų įsitikinta gautinos ir mokėtinos sumos likučio teisingumu pagal ataskaitinių finansinių metų paskutinės dienos duomenis (gruodžio 31 d. duomenis).

Pagal Lietuvos Respublikos finansų ministro nustatytas Informacijos, reikalingos Lietuvos Respublikos savivaldybių išdų finansinėms ataskaitoms sudaryti, pateikimo taisyklės³² (toliau – Taisyklės) viešojo sektoriaus subjektai, administruojantys ir (arba) apskaičiuojantys pajamas ir kitas įmokas, pervedamas į savivaldybių biudžetus savivaldybių nustatyta tvarka ne per Valstybinę mokesčių inspekciją, teikia savivaldybių išdų apskaitos tvarkytojams Taisyklėse nurodytos formos ataskaitas nustatytais terminais³³. Audito metu nustatyta, kad nuo 2021 metų Taisyklėse nustatytos

³⁰ Neringos savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. rugsėjo 2 d. įsakymas Nr. V13-500 „Dėl Neringos savivaldybės administracijos ir savivaldybės išdo apskaitos vadovų patvirtinimo“.

³¹ Inventorizacijos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 15 d. nutarimu Nr. 630 „Dėl Inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“, 6.4 papunktis.

³² Informacijos, reikalingos Lietuvos Respublikos savivaldybių išdų finansinėms ataskaitoms sudaryti, pateikimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2013 m. rugpjūčio 8 d. įsakymu Nr.1K-275 „Dėl Informacijos, reikalingos Lietuvos Respublikos savivaldybių išdų finansinėms ataskaitoms sudaryti, pateikimo taisyklių patvirtinimo“.

³³ Taisyklių 5.1 papunktyje nustatyta, kad Apskaičiuoto valstybinės žemės nuomos mokesčio pajamų ataskaitą (toliau – forma S5), teikia specialistai, atsakingi už savivaldybių administracijų buhalterinės apskaitos tvarkymą, šias ataskaitas rengia ir teikia specialistams, atsakingiems už savivaldybių išdų buhalterinės apskaitos tvarkymą, per 40 dienų ketvirčiui pasibaigus.

formos Apskaičiuoto valstybinės žemės nuomos mokesčio pajamų ataskaitas (forma S5) kiekvieną mėnesį Savivaldybės išdo tvarkytojui teikia Administracijos Biudžeto ir turto valdymo skyriaus vyr. specialistas (iki 2021 metų nustatytos formos ataskaitos nebuvo teikiamos).

Pastebėjimai:

- Apskaitos vadovo Pajamų apskaitos savivaldybės išde tvarkos aprašo 3 priede nurodyta ataskaita neatitinka Taisyklėse patvirtintos Apskaičiuoto valstybinės žemės nuomos mokesčio pajamų ataskaitos formos (forma S5).
- Audituojamu laikotarpiu Savivaldybės dokumentuose nebuvo nustatyta, kaip apskaitomos ŽNM skolininkų įmokos. Pagal nusistovėjusią praktiką, skolininkų sumokėtos ŽNM įmokos buvo skiriamos ŽNM nepriemokai padengti, pradedant nuo anksčiausiai susidariusių, po to – delspinigiams padengti. Tai neatitiko Civilinio kodekso 6.54 straipsnyje nustatyto įmokų paskirstymo eiliškumo: kreditoriaus sumokėtos įmokos pirmiausiai skiriamos netesyboms (delspinigiams) apmokėti, tik po to skiriamos pagrindinei prievolei įvykdyti. Nuo 2023-02-24 galiojančiame Valstybinės žemės nuomos mokesčio administravimo tvarkos aprašo³⁴ 32 p. nustatytas įmokų įskaitymo eiliškumas³⁵.

Atkreiptinas dėmesys, kad Apskaitos vadove nustatytų buhalterinės apskaitos tvarkymo, ūkinių operacijų bei ūkinių įvykių registravimo reikalavimų laikymasis užtikrina, kad finansinė būklė, uždirbtos pajamos, patirtos sąnaudos būtų tiksliai ir teisingai parodytos buhalterinėje apskaitoje ir finansinėse ataskaitose.

5. Žemės nuomos mokesčio nepriemokoms nebuvo skiriamas pakankamas dėmesys

ŽNM nepriemoka³⁶ daro neigiamą įtaką pajamų surinkimui, o laiku negautam ŽNM išieškoti patiriamos papildomos administravimo sąnaudos. Tai laiku negautos pajamos, kurioms susigrąžinti reikalingos papildomos administravimo sąnaudos (tiek piniginių lėšų, tiek žmogiškųjų išteklių. Audito metu buvo siekiama nustatyti, ar ŽNM administratorius užtikrina efektyvų mokestinės nepriemokos administravimą, taikydamas mokestinės nepriemokos mažinimo priemones.

ŽNM nepriemoka administruojama vadovaujantis Civiliniame kodekse (toliau – CK) nustatytais mokestinės nepriemokos atsiradimo, administravimo, perleidimo, pripažinimo beviltiška ir pasibaigimo pagrindų teisės normomis.

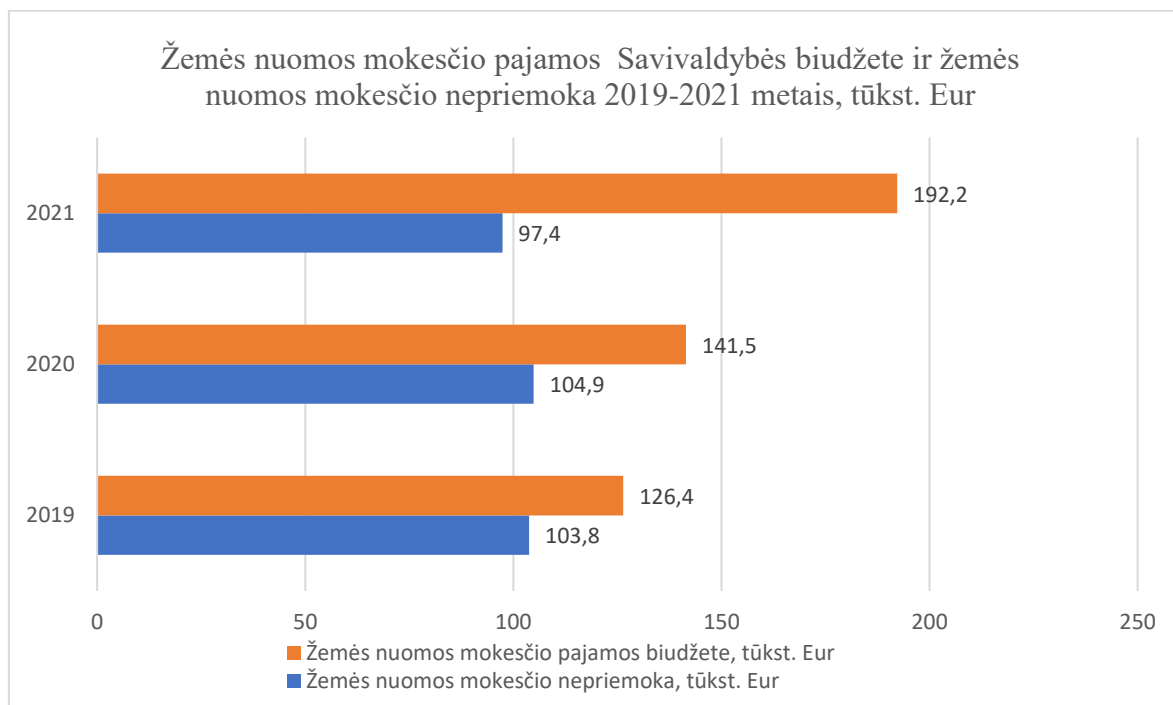
³⁴ Neringos savivaldybės tarybos 2023 m. vasario 23 d. sprendimas Nr. T1-29 „Dėl Valstybinės žemės nuomos mokesčio administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

³⁵ Mokesčių mokėtojų sumokėtos lėšos įskaitomos mokesčio nepriemokai ir mokesčio nepriemokų delspinigiams dengti pradedant nuo anksčiausiai susidariusių. Likusia dalimi padengiamas einamųjų metų mokestis.

³⁶ ŽNM nepriemoka ir mokesčių mokėtojo teisės akto nustatyta tvarka laiku nesumokėtos su mokesčiu susijusios sumos.

Audituojamuoju laikotarpiu 2019-2022 m. I pusmetį ŽNM nepriemoka sudarė 50-80 proc. visų per metus surenkamų ŽNM pajamų (2 pav.).

2 pav. Savivaldybės biudžeto ŽNM pajamų ir ŽNM mokesstinės nepriemokos kitimas 2019–2022 m., tūkst. Eur

Šaltinis – pagal Savivaldybės administracijos pateiktus duomenis.

ŽNM nepriemoka 2022-09-30 sudarė 52,4 tūkst. Eur (ataskaitos 1 priedas), iš jų juridinių asmenų skola sudarė 16,6 tūkst. Eur, fizinių asmenų skola – 35,9 tūkst. Eur. Palyginus su 2019 metais buvusią ŽNM nepriemoka, ji sumažėjo 43 proc. arba 44,6 tūkst. Eur.

Per audituojamą laikotarpį ŽNM nepriemoka ženkliai sumažėjo Tarybos sprendimu³⁷ 36-ių asmenų 29331,56 Eur ŽNM nepriemoką (įskaitant delspinigius) pripažinus beviltiška skola ir nurašius iš apskaitos dokumentų (tai sudarė 30 proc. 2021-12-31 buvusios ŽNM nepriemokos). ŽNM nepriemokos sumažėjimui įtakos turėjo ir 2022 metais pradėti vykdyti ŽNM nepriemokos išieškojimo veiksmai.

Administracija, mažindama mokesstinę nepriemoką, naudojo priemones, kurių taikymas dėl nepakankamo reglamentavimo nebuvo efektyvus. Tai sudarė prielaidas Savivaldybei negauti pajamų, o mokesčių mokėtojai neskatinami vykdyti mokesčių įsipareigojimų. Neišieškojus skolų iki senaties termino pabaigos, nelieka galimybės išieškoti skolas, dėl ko Savivaldybės gauna mažiau pajamų, patiria finansinius nuostolius.

³⁷ Neringos savivaldybės tarybos 2021 m. gruodžio 23 d. sprendimas Nr. T1-243 „Dėl valstybinės žemės nuomos mokesčio nepriemokų pripažinimo beviltiškomis ir pasibaigusiomis bei jų nurašymo iš apskaitos“.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais³⁸ valstybinės žemės sklypų nuomininkai ir naudotojai įpareigoti ŽNM sumokėti į Savivaldybės biudžetą iki kalendorinių metų lapkričio 15 d. Mokesčių mokėtojai, nustatytu terminu nesumokėję ŽNM, nebuvo tinkamai informuoti apie nesumokėtą ŽNM, nebuvo bandoma susisiekti visais įmanomais būdais ir susitarti dėl skolos gražinimo terminų. Kadangi Savivaldybėje nebuvo nustatytos asmenų informavimo apie neįvykdytas mokestines prievoles būdai ir terminai, nepatvirtinta priminimo įvykdyti mokestines prievoles forma, priminimų parengimo / siuntimo terminai, iki 2022 metų asmenys faktiškai nebuvo informuojami apie neįvykdytas mokestines prievoles, nebuvo imtasi priemonių, siekiant išieškoti į biudžetą ŽNM nepriemoką. Tik nuo 2022 metų pradėta informuoti asmenis apie neįvykdytas mokestines prievoles, išsiunčiant priminimus (žr. 3 lentelėje).

3 lentelė. Mokesčių mokėtojams išsiųsti priminimai dėl mokestinės prievolės nevykdymo

Metai	Mokesčių mokėtojams išsiųsti priminimai dėl mokestinės prievolės nevykdymo		
	Juridiniams asmenims	Fiziniams asmenims	iš viso (2 st. +3 st.)
1	2	3	4
2019 m.	0	0	0
2020 m.	1	0	1
2021 m.	1	0	1
2022 m. I pusmetis	127	401	528

Šaltinis – Savivaldybės administracijos pateikti duomenys.

Nors ŽNM nepriemoka sudarė nemažą dalį ŽNM pajamų, nebuvo imtasi veiksmų išieškoti ŽNM nepriemoką iki CK 1.125 straipsnyje nustatyto ieškinio senaties termino pabaigos³⁹. Neefektyvus ŽNM nepriemokų išieškojimas galimai sudarė prielaidas susidaryti beviltiškomis skoloms, kurių išieškoti neliko galimybės dėl skolininkų juridinių asmenų bankroto, išregistravimo iš Juridinių asmenų registro.

ŽNM nepriemokų išieškojimo teismine tvarka procedūros pradėtos vykdyti tik 2022 m. I pusmetyje. Administracijos pateiktais duomenimis buvo parengta 17 teisminių ieškinių dėl 9255,07 Eur ŽNM nepriemokos, įskaitant delspinigius, išieškojimo, išieškota 8186,27 Eur iš 15 asmenų.

³⁸Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 10 d. nutarimas Nr. 1387 „Dėl žemės nuomos mokesčio už valstybinės žemės sklypų naudojimą“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 19 d. nutarimas Nr. 1798 „Dėl nuomos mokesčio ir žemės nuomos mokesčio priedo už valstybinę žemę“.

4 lentelė. ŽNM nepriemokos kitimas 2019-2022 m.

Data	Nepriemokos suma, Eur			Apskaičiuoti delspinigiai, Eur	Iš viso bendroji nepriemoka, Eur (4 st. + 5 st.)	Nepriemokų suma, perduota išieškojimui teismine tvarka	
	Juridinių asmenų nepriemoka	Fizinių asmenų nepriemoka	iš viso (2 st. + 3 st.)			Suma, Eur	Dalis proc. nuo bendros nepriemokos sumos
1	2	3	4	5	6	7	8
2019-01-01	33 157,84	44 843,33	78 001,17	3 258,66	81259,83	0	0
2019-12-31	46 712,10	53 210,71	99 922,81	3 873,80	103796,61	0	0
2020-12-31	43 551,90	57 592,04	101 143,94	3 803,89	104947,83	0	0
2021-12-31	40 740,90	52 696,22	93 437,12	3 961,78	97398,9	0	0
2022-06-30	19 944,99	35 459,35	55 404,34	3 804,00	59208,34	9225,07	15,6

Šaltinis – programos MASIS duomenys.

Savivaldybės dokumentuose nebuvo reglamentuota prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonės - netesybų (delspinigių) - už pavėluotai sumokėtą ŽNM apskaičiavimo, mokėjimo tvarka. Netesybos yra praktiškai dažniausiai taikomas prievolės užtikrinimo būdas, kuriam būdinga, kad šalys iš anksto žino atsakomybės už prievolės pažeidimą dydį, šalys iš anksto gali nustatyti netesybų dydį, rūšį, skaičiavimo tvarką ir kita. Pagal nusistovėjusią praktiką už kiekvieną pavėluotą dieną skaičiuojami 0,03 proc. nuo nustatyto terminu nesumokėto ŽNM. Nustatyta, kad valstybinės žemės nuomos sutartyse nenurodytas delspinigių dydis, dalis ŽNM mokėtojų (naudotojai) yra nesudarę valstybinės žemės nuomos sutarčių ir nesutarę dėl netesybų už prievolės įvykdymo termino praleidimą dydžio bei mokėjimo.

Skolos išieškojimo procedūrą Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka inicijuoja ir ieškinį ar kitą procesinį dokumentą teismui rengia Administracijos Teisės skyrius pagal Biudžeto ir turto valdymo skyriaus pateiktus dokumentus. Savivaldybės dokumentuose nebuvo nustatytos ŽNM nepriemokų išieškojimo procedūros, nenustatyti terminai, kada atsiranda teisė išieškoti ŽNM nepriemoką, per kokį terminą Biudžeto ir turto valdymo skyrius perduoda dokumentus ir informaciją apie skolininkus Teisės skyriui, per kokį terminą Teisės skyrius parengia ieškinį teismui. Dėl nepakankamo ŽNM nepriemokų administravimo reglamentavimo Administracijos specialistai neužtikrino tinkamo ŽNM nepriemokų išieškojimo. Siekdami sumažinti mokestinę nepriemoką bei pagerinti jos administravimą, Administracijai rekomendavome reglamentuoti mokestinės nepriemokos administravimą – nustatyti mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo procedūras, terminus, užtikrinti mokestinės nepriemokos išieškojimą iki priverstinio išieškojimo senaties termino pasibaigimo, nustatyti ekonomiškai naudingos minimalios išieškotinos mokestinės nepriemokos dydį, nustatyti ŽNM pripažinimo beviltiška ir pasibaigusia procedūras. Audito metu

Nuomos mokesčio už valstybinę žemę administravimo vertinimo audito ataskaita buvo parengtas ir Savivaldybės tarybos sprendimu⁴⁰ patvirtintas Valstybinės žemės nuomos mokesčio administravimo tvarkos aprašas, kuriame reglamentuotas ir ŽNM administravimas (galioja nuo 2023 m. vasario 24 d.).

Tikimės, kad įgyvendinus pateiktas rekomendacijas pagerės ŽNM nepriemokos administravimas, sumažės ŽNM nepriemoka, atitinkamai mažės beviltiškų skolų.

6. ŽNM nepriemokos pripažinimas beviltiška skola

Savivaldybėje nėra nustatyta ŽNM nepriemokos pripažinimo beviltiškomis, jų nurašymo, apskaitos ir inventorizavimo tvarka. ŽNM skolos beviltiškomis pripažįstamos vadovaujantis CK nuostatomis⁴¹, Neringos savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašu⁴², tačiau šiuose dokumentuose nėra nustatyta, kokios skolos pripažįstamos beviltiškomis, kokiais atvejais ir kokiais dokumentais vadovaujantis įrodomas skolų beviltiškumas ar pastangos skolas susigražinti, kas ir koku periodiškumu inventorizuoja, vertina skolų negražinimo priežastis, kokiomis priemonėmis / veiksmis turi būti siekiama išieškoti susidariusias skolas.

Neefektyvus ŽNM nepriemokų išieškojimas galimai sudarė prielaidas susidaryti beviltiškoms skoloms. Skolas pripažinus beviltiškomis ir nurašius jas iš apskaitos duomenų biudžetas praranda pajamas, todėl labai svarbu, siekiant užkirsti galimybę susidaryti beviltiškoms skoloms, gautinas ŽNM sumas kasmet inventorizuoti teisės aktų nustatyta tvarka, skaičiuoti gautinų sumų nuvertėjimą, išieškoti nepriemokas visais įmanomais būdais.

5 lentelė. 2014-2022 m. Tarybos sprendimais beviltiškomis skolomis pripažinta ir nurašyta iš apskaitos dokumentų ŽNM nepriemoka, įskaitant delspinigius.

Eil. Nr.	Tarybos sprendimas, kuriuo ŽNM nepriemoka pripažinta beviltiška skola data		Asmenų, kurių ŽNM nepriemoka pripažinta beviltiška skola, skaičius			Beviltiška skola pripažinta suma, Eur		
	data	Nr.	Juridiniai asmenys	Fiziniai asmenys	Iš viso	ŽNM nepriemoka	Delspinigiai	Iš viso
1	2014-03-20	T1-47	7	0	7	7698,88	636,44	8335,32
2	2015-03-31	T1-51	9	0	9	22023,87	1607,86	23631,73
3	2016-07-21	T1-129	13	0	13	67539,71	4546,22	72085,93
4	2021-12-23	T1-243	36	63	99	26005,19	3326,37	29331,56
5	2022-12-22	T1-225	16	37	53	4120,52	418,58	4539,1
Iš viso			81	100	181	127388,17	10535,47	137923,64

⁴⁰ Neringos savivaldybės tarybos 2023 m. vasario 23 d. sprendimas Nr. T1-29 „Dėl Valstybinės žemės nuomos mokesčio administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁴¹ Lietuvos Respublikos civilinio kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymas. Civilinis kodeksas, 2000 m. liepos 18 d. Nr. VIII-1864 1.125 straipsnis „Ieškinio senaties terminai“, 6.128 straipsnis „Prievolės pabaiga mirus fiziniam asmeniui arba likvidavus juridinį asmenį“.

⁴² Neringos savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 9 d. sprendimas Nr. T1-57 „Dėl Neringos savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Šaltinis – Neringos savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba.

Tarybos sprendimais 2014 – 2022 metais beviltiškomis skolomis pripažinta susidariusi ŽNM nepriemoka:

- likviduotų juridinių asmenų 113,8 tūkst. Eur ŽNM nepriemoka, įskaitant delspinigius, (106,3 tūkst. Eur ŽNM nepriemoka, 7,4 tūkst. Eur delspinigiai)⁴³. Šiuo pagrindu pripažinta beviltiška skola sudaro didžiąsą dalį - 82,6 proc. visos beviltiškomis skolomis pripažintos ŽNM nepriemokos.
- dėl ieškinio senaties termino⁴⁴. beviltiška skola pripažinta 22,4 tūkst. Eur suma (19,5 tūkst. Eur ŽNM nepriemoka, 2,9 tūkst. Eur delspinigiai). Kadangi audito metu buvo pateikti dokumentai, įrodantys, kad tik 2022 m. buvo vykdomos ŽNM nepriemokos išieškojimo teismine tvarka procedūros, darytina išvada, kad iki 2022 m. savalaikiai nebuvo imtasi veiksmų priverstinai išieškoti nesumokėtas ŽNM sumas ir dėl to buvo pradėtas nustatytas ieškinio senaties terminas. Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos įstatymai numato, kad ieškinys, kurio tikslas yra priverstinis skolų išieškojimas, teismui gali būti pateikiamas ne vėliau kaip praėjus 10 metų nuo įsiskolinimo atsiradimo dienos. Net ir praėjus daugiau nei 10 metų išlieka tikimybė, kad gali būti pradėtas priverstinis skolų išieškojimas, nes išimtiniais atvejais (kai bylos medžiagą sudaro svarūs įrodymai, kad kreditorius neturėjo galimybės pradėti teisminių procesų anksčiau) ieškinys gali būti priimamas ir nagrinėjamas, nes teisės aktuose numatytos aplinkybės, kurioms esant ieškinio senaties terminas sustabdomas ir pratęsiamas.
- Dėl pasibaigusio fizinio asmens bankroto proceso⁴⁵ beviltiška skola pripažinta 1,7 tūkst. Eur (1,5 tūkst. Eur ŽNM nepriemoka, 0,2 tūkst. Eur delspinigiai).

7. ŽNM lengvatų teikimo tvarka tobulintina

Vietos savivaldos įstatymu⁴⁶ savivaldybės tarybai suteikta išimtinė kompetencija teikti mokesčių, rinkliavų ir kitas įstatymų nustatytas lengvatas savivaldybės biudžeto sąskaita. Valstybinės žemės nuomos mokesčio lengvatos suteikiamos Savivaldybės tarybos patvirtintame Mokesčių lengvatų teikimo tvarkos apraše⁴⁷ (toliau –Aprašas) nustatyta valstybinės žemės nuomos lengvatų teikimo Savivaldybės biudžeto sąskaita tvarka. 2019-2020 m. fiziniams

⁴³ Civilinio kodekso 6.128 straipsnio 3 dalis. Kai juridinis asmuo (kreditorius arba skolininkas) likviduojamas, prievolė baigiasi, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus, kai prievolė turi įvykdyti kiti asmenys.

⁴⁴ Civilinio kodekso 1.125 straipsnio 1 dalis. 1. Bendrasis ieškinio senaties terminas yra dešimt metų.

⁴⁵ Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatymo, 2012 m. gegužės 10 d. Nr. XI-2000, 29 straipsnio 7 dalis.

⁴⁶ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533, 16 str. 2 d. 18 p.

⁴⁷ Neringos savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 19 d. sprendimas Nr. T1-97 „Dėl Mokesčių lengvatų teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

asmenims ir daugiabučių namų savininkų bendrijoms nuomos mokesčių už gyvenamųjų teritorijų žemę Tarybos sprendimais⁴⁸ buvo sumažintas 40 proc. Nuo ŽNM mokėjimo yra atleisti asmenys, kuriems nustatytas 0-40 proc. darbingumo lygis ir asmenys, kuriems sukako senatvės pensijos amžius, kai žemės sklypo plotas yra ne didesnis kaip 0,015 ha⁴⁹.

6 lentelė. Tarybos sprendimais suteiktų ŽNM lengvatų kitimas.

Metai	Asmenų, kuriems suteikta ŽNM lengvata arba kurie atleisti nuo ŽNM mokėjimo, skaičius	Suteiktų ŽNM lengvatų suma, Eur		
		Fiziniai asmenys	Juridiniai asmenys	Iš viso
2019	754	13633,84	67275,94	80909,78
2020	863	13616,42	67261,45	80877,87
2021	829	24218,91	76628,15	100847,06
Iš viso	2446	51469,17	211165,54	262634,71

Šaltinis – Neringos savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

2021 m. suteikta ŽNM lengvatų 25 proc. daugiau nei 2019 m. ar 2020 m. (dėl padidėjusio ŽNM tarifo apskaičiuojamas didesnis ŽNM, nuo kurio skaičiuojamas lengvatos dydis)..

Individualiais Tarybos sprendimais pagal asmenų pateiktus prašymus suteiktos lengvatos (suteiktų lengvatų dydis sudaro nuo 16,00 Eur iki 52885,27 Eur):

- 2019 m. 22 asmenims suteikta ŽNM lengvatų už 11,9 tūkst. Eur, 3 Savivaldybės valdomi juridiniai asmenys atleisti nuo 60,3 tūkst. Eur ŽNM mokėjimo.
- 2020 m. 17-ai asmenų suteikta ŽNM lengvatų už 11,3 tūkst. Eur, 3 Savivaldybės valdomi juridiniai asmenys atleisti nuo 60,2 tūkst. Eur ŽNM mokėjimo
- 2021 m. 19-ai asmenų suteikta ŽNM lengvatų už 13,0 tūkst. Eur, 4-uri Savivaldybės valdomi juridiniai asmenys atleisti nuo 68,3 tūkst. Eur ŽNM mokėjimo.

Pagal Aprašo nuostatas ŽNM lengvata gali būti suteikiama fiziniams ir juridiniams asmenys, atitinkantiems Apraše nustatytus kriterijus:

Fiziniais asmenims (toliau – FA) gali būti suteikiamos paskutinio mokesčio laikotarpio (pagal mokesčio deklaracijos duomenis) mokesčių lengvatos 40 procentų, jeigu mokesčio mokėtojas ne trumpiau kaip vieneri metai deklaravęs gyvenamąją vietą Savivaldybėje bei atitinka vieną iš kriterijų:

- asmens pajamos (atskaičius mokesčius), tenkančios vienam šeimos nariui per paskutinius 6 mėnesius iki prašymo pateikimo datos, yra mažesnės už 2 valstybės remiamų pajamų dydžius;
- mokesčio mokėtojo šeimoje yra bedarbių asmenų, kurie pagal Lietuvos Respublikos užimtumo rėmimo įstatymą laikomi ilgalaikiais bedarbiais;
- mokesčio mokėtojo šeimoje yra neįgaliųjų asmenų, kuriems nustatytas 0-40 procentų darbingumo lygis (iki 2007-06-30 – I ar II grupių invalidų);

⁴⁸ Neringos savivaldybės tarybos 2019 m. gegužės 30 d. sprendimas Nr. T1-95 „Dėl valstybinės žemės nuomos mokesčio tarifo 2019 metams nustatymo“, Neringos savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 9 d. sprendimas Nr. T1-61 „Dėl valstybinės žemės nuomos mokesčio tarifo 2020 metams nustatymo“.

⁴⁹ Neringos savivaldybės tarybos 2009 m. rugpjūčio 12 d. sprendimas Nr. T1-142 „Dėl atleidimo nuo valstybinės žemės nuomos mokesčio“.

- mokesčio mokėtojas yra nepilnametis asmuo ir jo šeimoje nėra darbingų asmenų (prie darbingų asmenų nepriskiriami mokymo įstaigų dieninių skyrių moksleiviai ir studentai iki 24 metų amžiaus).
- Juridiniams asmenims ir FA, kurie įstatymų nustatyta tvarka verčiasi ūkine komercine veikla (įskaitant tą, kuria verčiamasi turint verslo liudijimą), gali būti suteikiamos paskutinio mokestinio laikotarpio (pagal mokesčio deklaracijos duomenis) mokesčių lengvatos:
- 100 procentų, jeigu asmuo atitinka vieną iš kriterijų:
 - ✓ JA veikia pagal Viešųjų įstaigų įstatymą ir vienas iš steigėjų yra Savivaldybė;
 - ✓ JA turi socialinės įmonės statusą;
 - ✓ asociacijų (taip pat visuomeninių organizacijų, veikiančių pagal Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymą) ir kitų juridinių asmenų veiklos tikslas – tenkinti viešuosius interesus teikiant socialinę pagalbą;
 - ✓ JA yra Savivaldybės kontroliuojama įmonė ir jo teikiamų viešųjų paslaugų tarifų, pagrįstų tarifų apskaičiavimo metodikomis, padidėjimui turi įtakos sumokamas nekilnojamojo turto, valstybinės žemės nuomos mokestis;
 - 40 procentų, jeigu asmuo atitinka šiuos kriterijus (galioja nuo 2020-10-08):
 - ✓ objekte teikiamos turizmo ir kurortinės paslaugos;
 - ✓ asmuo vykdo veiklą ištisus metus.
 - iki 40 procentų, jeigu asmuo per mokestinius metus parėmė socialinę, švietimo, kultūrinę ir/ar sportinę veiklą vykdančių Savivaldybės ne pelno organizacijų, biudžetinių įstaigų veiklą ne mažesne negu 20 procentų mokesčio dydžio suma. Jei parama teikiama ne pinigine išraiška, o kitomis priemonėmis, suteiktos paramos dydis įvertinamas įprastinėmis asmens teikiamų paslaugų kainomis (galiojo iki 2020-10-07);
 - iki 20 procentų, jeigu asmuo per mokestinius metus parėmė socialinę, švietimo, kultūrinę ir/ar sportinę veiklą vykdančių Savivaldybės ne pelno organizacijų, biudžetinių įstaigų veiklą ne mažesne negu 10 procentų mokesčio dydžio suma. Jei parama teikiama ne pinigine išraiška, o kitomis priemonėmis, suteiktos paramos dydis įvertinamas įprastinėmis asmens teikiamų paslaugų kainomis (galiojo iki 2020-10-07).
-

Įvertinus asmenims 2019-2022 metais pagal prašymus suteiktą ŽNM lengvatų pagrįstumą nustatyta, kad ŽNM lengvatomis eilę metų naudojasi tie patys asmenys, visiems asmenims, pateikusiems prašymus suteikti ŽNM lengvata buvo suteikta, išskyrus 1-ą atvejį, kai juridiniam asmeniui nebuvo suteikta ŽNM lengvata⁵⁰. Kiekvienais metais asmenims suteikiant nuolatinę mokesčio lengvatą, neatsižvelgiant į verslo subjektų vykdomos veiklos laikotarpį, veiklos rezultatus ar fizinių asmenų, vykdančių komercinę veiklą (patalpų /pastatų nuomą), pajamas, formuojasi ydinga praktika nuolat prašyti suteikti mokesčių lengvatą, kuri pagal galiojančio Aprašo nuostatas gali būti suteikiama praktiškai visiems Neringoje veiklą vykdančiams asmenims. Mokesčių lengvata kaip laikina pagalba turėtų būti taikoma realius finansinius sunkumus patiriantiems asmenims. Tuo tarpu pagal galiojančiame Apraše nustatytus kriterijus lengvata gali būti suteikta, jei asmuo teikia turizmo ir kurortines paslaugas ir veiklą vykdo ištisus metus, neapibrėžiant, kokios paslaugos priskiriamos turizmo ir kurortinėms paslaugoms⁵¹ bei pagal kokius požymius nustatoma, ar veikla vykdoma ištisus metus. Peržiūrėjus Tarybos sprendimus dėl ŽNM lengvatų suteikimo pagal Aprašo 6.2 papunkčio nuostatas, nustatyta, kad

⁵⁰ Neringos savivaldybės tarybos 2020 m. spalio 29 d. sprendimas Nr. T1-170 „Dėl valstybinės žemės nuomos mokesčio 2020 metams lengvatos suteikimo UAB „SVV būstas“.

⁵¹ Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo (1998-03-19 Nr. VIII-667) 3 straipsnyje nustatytos turizmo paslaugų rūšys: kelionių organizavimo paslaugos (organizuota turistinė kelionė, turizmo paslaugų rinkinys), kitos turizmo paslaugos (turistų informavimo paslaugos, apgyvendinimo paslaugos) bei paslaugos, kurios sudaro turizmo paslaugų rinkinį (keleivių vežimo paslaugos (visų rūšių transportu, automobilių, motociklų ar kitų motorinių transporto priemonių nuomos paslaugos, apgyvendinimo paslaugos bei kitos su turizmo paslaugų rinkiniu susijusios paslaugos). Kokios paslaugos gali būti priskiriamos kurortinėms paslaugoms neregamentuota.

galimai turizmo ir kurortinėms paslaugoms priskiriamos visos paslaugos, kurios teikiamos Neringos savivaldybėje, neatsižvelgiant į tai, ar veikla vykdoma ištisus metus, ar tik kurortinio sezono metu. Asmenys prie prašymo nėra pateikę duomenų, patvirtinančių, kad turizmo ar kurortinę veiklą vykdo ištisus metus, tokių duomenų pateikimas Apraše nenumatytas. Pagal Aprašo reikalavimus privalomi pateikti dokumentai (finansinės atskaitomybės dokumentai, pažymos iš Sodros, Valstybinės mokesčių inspekcijos, Juridinių asmenų registro išrašas, žemės nuomos mokesčio deklaracija) neįrodo vykdomos veiklos pobūdžio ir tęstinumo visus metus būtent Neringos savivaldybėje ir būtent tame objekte, kuriam priskirto valstybinės žemės sklypo nuomos mokesčio lengvatos asmuo prašo suteikti; nevertinama, ar asmenys turi finansinių sunkumų ir neturi galimybės sumokėti ŽNM.

Pvz. Tarybos sprendimu⁵² asociacijai „Vidmarės“ 2019 m. suteikta ŽNM lengvata 68,25 Eur pagal Aprašo 6.2 p. nuostatas, pagal kurias lengvata teikiama asmenims teikiantiems turizmo ir kurortines paslaugas ištisus metus, nors asociacija „Vidmarės“ neteikia turizmo ar kurortinių paslaugų. Asociacijos „Vidmarės“ įstatuose⁵³ patvirtintas veiklos tikslas skatinti ir remti Neringos žvejybos ir akvakultūros regiono gyventojų ir žvejų bendruomenės aktyvumą ir gebėjimus kuo geriau integruotis į visuomenėje vykstančius procesus bei, per įvairių programų įgyvendinimą, teikti paramą plėtojant vietos iniciatyvas ir stiprinti vietos gyventojų gebėjimą dirbti kartu. ŽNM lengvata suteikta asmenims, kurių žemės sklypuose esančiuose objektuose teikiamos maitinimo paslaugos tik vasaros / kurortinio sezono metu: 2019 - 2020 m. ŽNM lengvata suteikta UAB „Felikso užėiga“, 2019 m., 2021 m. – FA, kuriam priklausančiose restorano patalpose veiklą vykdo UAB „Regmonida“, 2019-2021 m – FA, kuriam priklausančiose restorano patalpose veiklą vykdo UAB „Nidos pastogė“.

Pastebėjimai dėl nepakankamai aiškaus lengvatų teikimo reglamentavimo:

1. Apraše nustatyti kriterijai, kuriuos atitinkantys juridiniai bei fiziniai asmenys gali teikti prašymus dėl lengvatų suteikimo. Pagal Aprašo nuostatas asmenys, pageidaujantys, kad jiems būtų suteikta ŽNM lengvata, įpareigoti pateikti dokumentus, kuriuos vadovaujantis „vieno langelio“ principu⁵⁴ Administracija gali gauti iš kitų Administracijos padalinių ar kitų viešojo administravimo subjektų:
 - 10.4 papunktyje numatyta, kad asmuo turi pateikti pažymą iš Valstybinės mokesčių inspekcijos ir Socialinio draudimo fondo valdybos teritorinių skyrių apie atsiskaitymą su valstybės ir Savivaldybės biudžetais bei fondais (pažymos turi būti išduotos ne anksčiau kaip likus 30 dienų iki prašymo pateikimo datos).
 - 9.3, 11.5 papunkčiuose numatyta, kad asmuo turi pateikti dokumentą apie paskaičiuotą valstybinės žemės nuomos mokesį už paskutinį mokesčių laikotarpį, nors ŽNM paskaičiavimus fiziniams asmenims pateikia pati Administracija.
2. Pagal Aprašo nuostatas juridiniai asmenys privalo pateikti juridinio asmens metinės finansinės atskaitomybės dokumentų kopijas (paskutinių finansinių metų metinį balansą, pelno (nuostolio) ataskaitą, aiškinamąjį raštą)⁵⁵, fiziniai asmenys, kurie įstatymų nustatyta tvarka verčiasi ūkine komercine veikla (įskaitant tą, kuria verčiamasi turint verslo liudijimą) - paskutinių kalendorinių metų gyventojų pajamų

⁵² Neringos savivaldybės tarybos 2019 m. spalio 31 d. sprendimas Nr. T1-198 „Dėl asociacijai „Vidmarės“ valstybinės žemės nuomos mokesčio 2019 metams lengvatos suteikimo“

⁵³ <https://vidmares.lt/wp-content/uploads/2018/06/VIDMARI%C5%B2%C4%AESTATAInaujaredakcija.pdf>

⁵⁴ „Vieno langelio“ principas - tai paslaugų teikimo sistema, kuria siekiama Lietuvos ar užsienio piliečiumi vienoje vietoje suteikti visą reikiamą paslaugų ir informacijos paketą, siekiant optimizuoti „kontaktinių“ apsilankymų skaičių bei gerinti valstybinių paslaugų kokybę. Lietuvos Respublikos administravimo įstatyme (2006 m. birželio 27 d. Nr. X-736) „vienas langelis“ įvardintas kaip vienas iš administravimo principų: „Šis principas reiškia, kad asmeniui informacija suteikiama, prašymas, skundas ar pranešimas priimamas ir atsakymas į juos pateikiamas vienoje darbovietėje. Prašymą, skundą ar pranešimą nagrinėja ir informaciją iš savo administracijos padalinių, pavaldžių subjektų, prireikus – ir iš kitų viešojo administravimo subjektų gauna pats prašymą, skundą ar pranešimą nagrinėjantis ir administracinį sprendimą priimančias viešojo administravimo subjektas, neįpareigodamas tai atlikti prašymą, skundą ar pranešimą padavusį asmenį“.

⁵⁵ Mokesčių lengvatų teikimo tvarkos aprašo 10.5 p.

mokesčio deklaracijos kopiją⁵⁶, tačiau nėra aiškus šių dokumentų teikimo tikslas, kadangi audito metu nebuvo nustatyta, kad suteikiant mokesčių lengvatą būtų vertinami, analizuojami šių dokumentų duomenys (Apraše tai nėra numatyta).

3. Apraše numatyta, kad asmeniui gali būti suteikiama mokesčio lengvata, jei asmens pajamos (atskaičius mokesčius), tenkančios vienam šeimos nariui per paskutinius 6 mėnesius iki prašymo pateikimo datos, yra mažesnės už 2 valstybės remiamų pajamų dydžius⁵⁷, tačiau nėra reglamentuota, kokius konkrečiai dokumentus reikia pateikti prie prašymo bei kurio Administracijos padalinio darbuotojas vertina pajamų dydį (pvz. vertinimą turėtų atlikti Socialinės paramos skyriaus darbuotojas).
4. Apraše numatyta, kad mokesčių lengvatos nesuteikiamos, jei fizinis asmuo nesumokėjo mokesčių (delspinigių) už praėjusius metus ir nepriemokų sumokėjimas nustatyta tvarka nėra atidėtas (išskyrus paskutinio deklaruojamojo laikotarpio mokesčių nepriemoką, dėl kurios kreipiasi lengvatos)⁵⁸, tačiau fiziniams asmenims Apraše nenumatyta prievolė pateikti Valstybinės mokesčių inspekcijos pažymą apie atsiskaitymą su biudžetais ir fondais. Nėra aišku, dėl kokių konkrečiai mokesčių nesumokėjimo lengvata nesuteikiama.
5. Apraše nepakeistas skyriaus, nagrinėjančio asmenų pateiktus prašymus dėl lengvatų suteikimo⁵⁹, pavadinimas (nurodytas „Biudžeto skyrius“, kuris nuo 2021-09-01 pakeistas į „Biudžeto ir turto valdymo skyrius“⁶⁰), Klaipėdos apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos mokestinių prievolių departamento rajonų ir miestų mokesčių mokėtojų skyriaus Neringos poskyrio pavadinimas⁶¹, Kurorto, turizmo plėtros ir verslo komiteto pavadinimas⁶² (pakeistas į Aplinkos apsaugos ir turizmo komitetą).
6. Nereglamentuota sprendimų dėl mokesčių lengvatos (ne)suteikimo priėmimo tvarka ir terminai - nenustatytas prašymo nagrinėjimo terminas, perdavimo Tarybos komitetams svarstymui terminas, papildomai gautų dokumentus nagrinėjimo terminas.

Nustatyti ŽNM lengvatų teikimo kriterijai bei procedūros neužtikrina, kad ŽNM lengvatų teikimo pagrindumas būtų taikomas vienodai visiems asmenims. Tai kelia visuomenės narių nepasitenkinimą bei kritiką, kad savivaldybėje trūksta skaidrumo lengvatų teikimo srityje, kadangi lengvatos metai iš metų suteikiamos tiems patiems asmenims.

IŠVADOS

1. Savivaldybės administracijos vidiniuose teisės aktuose nebuvo reglamentuotos ŽNM administravimo procedūros: žemės sklypų nuomininkų ir naudotojų pareigos, duomenų, reikalingų ŽNM apskaičiuoti, teikimas bei kaupimas, ŽNM, delspinigių apskaičiavimas, deklaravimas, mokėjimas bei apskaita, ŽNM permokos bei nepriemokos administravimas, skolų pripažinimas beviltiškais skolomis. ŽNM administravimas buvo vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, kuriuose nėra detalizuoti ŽNM administravimą vykdančių asmenų veiksmai. Nuo 2023-02-24 ŽNM administruojamas

⁵⁶ Mokesčių lengvatų teikimo tvarkos aprašo 11.3 p.

⁵⁷ Mokesčių lengvatų teikimo tvarkos aprašo 5.1 p.

⁵⁸ Mokesčių lengvatų teikimo tvarkos aprašo 7.1 p.

⁵⁹ Mokesčių lengvatų teikimo tvarkos aprašo 15-20 p.

⁶⁰ Neringos savivaldybės tarybos 2021 m. kovo 25 d. sprendimas Nr. T1-56 „Dėl didžiausio leistino valstybės tarnautojų pareigybių ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, skaičiaus Neringos savivaldybės administracijoje nustatymo ir Neringos savivaldybės administracijos struktūros patvirtinimo“.

⁶¹ Klaipėdos apskrities VMI struktūroje Neringos poskyrio nebėra <https://www.vmi.lt/evmi/strukt%C5%ABra-ir-kontaktai>.

⁶² Neringos savivaldybės tarybos 2020 m. rugpjūčio 27 d. sprendimu Nr. T1-115 „Dėl Neringos savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“ patvirtinto Neringos savivaldybės tarybos veiklos reglamento 42.3 papunktis.

vadovaujantis Tarybos sprendimu⁶³ patvirtintu Valstybinės žemės nuomos mokesčio tvarkos aprašu.

2. Nuomos mokesčio už valstybinę žemę pajamos 2019-2021 metais biudžete kasmet didėjo. Šios pajamos sudaro apie 0,1 proc. visų biudžeto pajamų.
3. Ne su visais galimais duomenų, reikalingų ŽNM apskaičiuoti, teikėjais sudarytos sutartys ar nustatyta informacijos teikimo tvarka. Savivaldybės dokumentuose iki 2023-02-23 nebuvo reglamentuotas informacijos, duomenų, reikalingų ŽNM administravimui, teikimas, kaupimas. Išlieka rizika, kad ŽNM už valstybinę žemę nėra surenkamas iš visų privalančių jį sumokėti.
4. Savivaldybėje ŽNM apskaita tvarkoma, nesivadovaujant Neringos savivaldybės išdo apskaitos vadove nustatyta tvarka, neatliekama gautinų ŽNM sumų inventorizacija. Apskaitos vadove nustatytų buhalterinės apskaitos tvarkymo, ūkinių operacijų bei ūkinių įvykių registravimo reikalavimų laikymasis užtikrina, kad finansinė būklė, uždirbtos pajamos, patirtos sąnaudos būtų tiksliai ir teisingai parodytos buhalterinėje apskaitoje ir finansinėse ataskaitose.
5. ŽNM nepriemoka 2022-09-30 sudarė 52,4 tūkst. Eur. Administracija neužtikrino efektyvaus ŽNM nepriemokos išieškojimo, naudojo priemones, kurių taikymas dėl reglamentavimo trūkumo buvo nepakankamai efektyvus. Tai sudarė prielaidas Savivaldybei negauti pajamų, o mokesčių mokėtojai neskatinami vykdyti mokesčių įsipareigojimų. Neišieškojus skolų iki senaties termino pabaigos, nelieka galimybės išieškoti skolas, dėl ko Savivaldybės gauna mažiau pajamų, patiria finansinius nuostolius. Neefektyvus ŽNM nepriemokų išieškojimas galimai sudarė prielaidas susidaryti beviltiškomis skoloms.
6. Savivaldybėje nėra nustatyta ŽNM nepriemokos pripažinimo beviltiškomis, jų nurašymo, apskaitos ir inventorizavimo tvarka, kurioje būtų reglamentuota, kokios skolos pripažįstamos beviltiškomis, kokiais atvejais ir kokiais dokumentais vadovaujantis įrodomas skolų beviltiškumas ar pastangos skolas susigrąžinti, kas ir koku periodišku inventorizuoja, vertina skolų negrąžinimo priežastis, kokiomis priemonėmis / veiksmais turi būti siekiama išieškoti susidariusiais skolas.
7. Nustatyti ŽNM lengvatų teikimo kriterijai bei procedūros neužtikrina, kad ŽNM lengvatų teikimo pagrįstumas būtų taikomas vienodai visiems asmenims. Kiekvienais metais asmenims suteikiant nuolatinę mokesčio lengvatą, neatsižvelgiant į verslo subjektų vykdomos veiklos laikotarpį, veiklos rezultatus ar fizinių asmenų, vykdančių komercinę veiklą, pajamas, formuojasi ydinga praktika nuolat prašyti suteikti mokesčių lengvatą, kuri pagal galiojančio

⁶³ Neringos savivaldybės tarybos 2023 m. vasario 23 d. sprendimas Nr. T1-29 „Dėl valstybinės žemės nuomos mokesčio administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Mokesčių lengvatų teikimo tvarkos aprašo nuostatas gali būti suteikiama praktiškai visiems Neringoje veiklą vykdančioms asmenims. Mokesčių lengvata kaip laikina pagalba turėtų būti taikoma realius finansinius sunkumus patiriantiems asmenims, neturintiems galimybės sumokėti ŽNM.

REKOMENDACIJOS

Neringos savivaldybės tarybai

1. Siekiant, kad ŽNM lengvatų suteikimo procedūros būtų skaidrios ir aiškios, inicijuoti Mokesčių lengvatų teikimo tvarkos aprašo pakeitimą, papildymą, atsisakant perteklinių dokumentų pateikimo, nustatant aiškius kriterijus, pagal kuriuos būtų galima nustatyti paslaugų pobūdį (turizmo ar kurortinėms paslaugos), kriterijus, pagal kuriuos būtų galima nustatyti, ar asmuo veiklą vykdo ištikus metus, nustatant procedūrų vykdymo terminus.

Neringos savivaldybės administracijai

2. Įpareigoti atsakingus asmenis inicijuoti Valstybinės žemės nuomos mokesčio administravimo tvarkos aprašo pakeitimus pagal audito ataskaitoje pateiktą informaciją.
3. Savivaldybėje sukurti duomenų, reikalingų ŽNM administravimui, sistemą, užtikrinančią visų mokėtojų apmokestinimą. Įvertinti visus galimus šaltinius, iš kurių gauta informacija padėtų tinkamai ir pilnai suformuoti duomenų bazę, reikalingą žemės nuomos mokesčiui apskaičiuoti. Su nustatytais duomenų teikėjais sudaryti sutartis dėl duomenų teikimo ar nustatyta tvarka įpareigoti juos reguliariai teikti reikiamą informaciją.
4. Siekiant užtikrinti nuomos mokesčio už valstybinę žemę nepriemokų išieškojimo efektyvumą, vykdyti nepriemokų išieškojimo kontrolę.
5. Inicijuoti ŽNM nepriemokos pripažinimo beviltiškoms skolomis, jų nurašymo, apskaitos, inventorizavimo tvarkos parengimą, teikti Tarybai patvirtinimui.
6. Inventorizuoti susidariusias ŽNM permokas, nurašyti permokas, kurių grąžinimui suėjo senaties terminas.
7. Įvertinti programos MASIS patobulinimo galimybes, kad būtų galima gauti patikimus duomenis apie ŽNM apskaičiavimus, papildomais apskaičiuotą ŽNM, korekcijas, operatyvią ir pilną informaciją apie kiekvieną ŽNM mokėtoją.
8. Siekiant užtikrinti teisingos informacijos Savivaldybės finansinėse ataskaitose pateikimą, užtikrinti, kad ŽNM apskaita būtų tvarkoma Neringos savivaldybės išdo apskaitos vadove nustatyta tvarka

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

2023 m. gegužės 29 d.

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Priemonės ir veiksmai rekomendacijai įgyvendinti	Rekomendacijų os įgyvendinimo terminas (data)
1	Įpareigoti atsakingus asmenis inicijuoti ŽNM administravimo tvarkos aprašo pakeitimus pagal audito ataskaitoje pateiktą informaciją apie nustatytus neatitikimus ir trūkumus	Neringos savivaldybės administracija	Bus parengtas tvarkos aprašo pakeitimas ir pateiktas savivaldybės tarybai tvirtinti	2023 m. gruodžio 31 d.
2	Savivaldybėje sukurti duomenų, reikalingų ŽNM administravimui, sistemą, užtikrinančią visų mokėtojų apmokestinimą. Įvertinti visus galimus šaltinius, iš kurių gauta informacija padėtų tinkamai ir pilnai suformuoti duomenų bazę, reikalingą žemės nuomos mokesčiui apskaičiuoti. Su nustatytais duomenų teikėjais sudaryti sutartis dėl duomenų teikimo ar nustatyta tvarka įpareigoti juos reguliariai teikti reikiamą informaciją	Neringos savivaldybės administracija	Bus sprendžiama dėl sutarčių sudarymo galimybių su nustatytais galimais duomenų teikėjais	2023 m. gruodžio 31 d.
3	Siekiant užtikrinti nuomos mokesčio už valstybinę žemę nepriemokų išieškojimo efektyvumą, vykdyti nepriemokų išieškojimo kontrolę.	Neringos savivaldybės administracija	Bus numatytos vidaus kontrolės priemonės, užtikrinančios nepriemokų išieškojimo kontrolę.	2023 m. gruodžio 31 d.
4	Inicijuoti Neringos savivaldybės administracijos skolų pripažinimo beviltiškomis skolomis ir jų nurašymo tvarkos parengimą.	Neringos savivaldybės administracija	Bus parengtas skolų pripažinimo beviltiškomis skolomis ir jų nurašymo tvarkos aprašo projektas ir pateiktas savivaldybės tarybai tvirtinti	2023 m. gruodžio 31 d.
5	Inventorizuoti susidariusias ŽNM permokas, nurašyti permokas, kurių gražinimui suejo senaties terminas	Neringos savivaldybės administracija	Atliekant 2023 m. metinę inventorizaciją bus inventorizuotos ŽNM permokos. Permokos, kurių	2024 m. vasario 28 d.

			grąžinimui suėjo senaties terminas, bus nurašytos teisės aktų nustatyta tvarka.	
6	Įvertinti programos MASIS patobulinimo galimybes, kad būtų galima gauti patikimus duomenis apie ŽNM apskaičiavimus, papildomais apskaičiuotą ŽNM, korekcijas, operatyvią ir pilną informaciją apie kiekvieną ŽNM mokėtoją	Neringos savivaldybės administracija	Bus kreipiamasi į MAIS administratorių dėl programos MASIS patobulinimo galimybių.	2024 m. vasario. 28 d.
7	Siekiant užtikrinti teisingos informacijos Savivaldybės finansinėse ataskaitose pateikimą, užtikrinti, kad ŽNM apskaita būtų tvarkoma Neringos savivaldybės išdo apskaitos vadove nustatyta tvarka	Neringos savivaldybės administracija	ŽNM apskaitą tvarkantis asmuo įpareigotas tvarkyti apskaitą Neringos savivaldybės išdo apskaitos vadove nustatyta tvarka, užtikrinant ataskaitose pateikiamų duomenų teisingumą..	Nuolat

* rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminus pateikė Neringos savivaldybės taryba ir Neringos savivaldybės administracija.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 9 dalies 8 punkto nuostatomis, apie rekomendacijų vykdymą informuoti Neringos savivaldybės kontrolės ir audito tarnybą iki 2024-02-28.

Atstovas, atsakingas už Neringos savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

Neringos savivaldybės administracijos Biudžeto ir turto valdymo skyriaus vedėja Janina Kobozeva, tel. (8 469)52649, el. p. janina.kobozeva@neringa.lt .

PRIEDAI

I priedas

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito objektas - nuomos mokesčio už valstybinę žemę administravimas.

Audito tikslas - įvertinti nuomos mokesčio už valstybinę žemę administravimą (apskaičiavimą, lengvatų suteikimą) bei šio mokesčio nepriemokos administravimo efektyvumą Neringos savivaldybėje (nepriemokos išieškojimą, nepriemokos nurašymą skolų pripažinimą beviltiškais skolomis); pateikti išvadas ir rekomendacijas.

Vertinimo kriterijai - nuomos mokesčio už valstybinę žemę administravimo bei nuomos mokesčio už valstybinę žemę lengvatų suteikimo reglamentavimo pakankamumas.

Siekiant nustatyti, ar nuomos mokesčio už valstybinę žemę administruojamas efektyviai bei teisės aktų nustatyta tvarka, audito metu vertinome:

- ar nustatyta ŽNM administravimo tvarka;
- ar gaunami visi reikalingi duomenys ŽNM apskaičiuoti;
- ar imamasi pakankamų priemonių mokestinių nepriemokų išieškojimui;
- ar pagrįstai suteikiamos ŽNM lengvatos.

Audituojamas laikotarpis 2019 m. – 2022 m. I pusmetis.

Audituojamas subjektas - Neringos savivaldybės administracija, kuri nuo 2003 m. sausio 1 d. administruoja žemės nuomos mokestį.

Audito metodai. Duomenis rinkome taikydami tikrinimo (dokumentų nagrinėjimo), paklausimo, palyginimo ir analitinės procedūras. Audito metu nagrinėjome teisės aktus, reglamentuojančius audito subjekto veiklą, ŽNM administravimą, nepriemokų išieškojimą, ŽNM lengvatų suteikimą, skolų pripažinimą beviltiškais skolomis.

Audito metu audito įrodymai buvo renkami vadovaujantis nuostata, kad audito ir kiti subjektai pateikė išsamią ir objektyvią informaciją, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka originalus.

Auditas atliktas pagal tarptautinius audito standartus (TAS)⁶⁴ ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus⁶⁵.

Teisės aktai, kuriems vertinta atitiktis:

1. Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas.
2. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas.
4. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas.
5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. vasario 24 d. nutarimas Nr. 205 „Dėl žemės įvertinimo tvarkos“;

⁶⁴Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti Tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą, <https://lar.lt/www/new/page.php?326>).

⁶⁵Atitikties audito (4000, 4200 TAAIS) standartai (<https://www.valstybeskontrolė.lt/LT/post/15649/>)

6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 19 d. nutarimas Nr. 1798 „Dėl nuomos mokesčio už valstybinę žemę“;
7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 4 d. nutarimas Nr. 1373 „Dėl kadastro duomenų, kurių reikia nekilnojamojo turto mokesčiams apskaičiuoti ir kitiems tikslams, rengimo, teikimo ir atsiskaitymo už juos taisyklių patvirtinimo“;
8. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 10 d. nutarimas Nr.1387 „Dėl žemės nuomos mokesčio už valstybinės žemės sklypų naudojimą“;
9. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2002 m. vasario 11 d. įsakymas Nr. 40 „Dėl skolų beviltiškumo bei pastangų susigrąžinti šias skolas įrodymo ir beviltiškų skolų sumų apskaičiavimo taisyklių patvirtinimo“;
10. Kiti teisės aktai, nustatantys mokesčių administravimą savivaldybėse, lengvatų suteikimą, skolų pripažinimą beviltiškomis skolomis.

VALSTYBINĖS ŽEMĖS NUOMOS MOKESČIO NEPRIEMOKA 2022 M. RUGSĖJO 30 D.

Eil. nr.	Mokėtojo pavadinimas/grupė	Mokėtojo adresas	Nepriemoka	Delspinigiai	Skola	Skolos laikotarpis
1	Uždaroji akcinė bendrovė "DANGĖ"	Klaipėdos m. sav., Klaipėda, Liepų g. 54	3 036,60	276,53	3313,13	2005-2013
2	UAB "VG-3"	Vilniaus m. sav., Vilnius, Jonažolių g. 13-25	2 567,17	148,58	2715,75	2015-2019
3	UAB "Aileksa"	Vilniaus m. sav., Vilnius, Vilkpėdės g. 22	846,08	50,77	896,85	2019-2021
4	Daugiabučių namų savininkų bendrija "Taikos-30"	Neringos sav., Neringa, Taikos g. 30	807,65	48,47	856,12	2019-2021
5	DNSB "Kopų vėtrungė"	Neringos sav., Neringa, Purvynės g. 67-20	789,96	47,41	837,37	2021
6	Uždaroji akcinė bendrovė "Liana"	Kauno m. sav., Kaunas, M. Valančiaus g. 19	726,44	43,59	770,03	2017-2021
7	Uždaroji akcinė bendrovė "Felikso užėiga"	Neringos sav., Neringa, Taikos g. 58	648,23	44,75	692,98	2020-2021
8	UAB "Statybų metai"	Vilniaus m. sav., Vilnius, M. Valančiaus g. 1A-6	582,47	34,93	617,4	2017-2020
9	Namo patalpų savininkų bendrija "Mėlynoji banga"	Neringos sav., Neringa, Pervalkos g. 29	538,50	34,23	572,73	2017-2021
10	UAB "Verslo investicijų projektų centras"	Vilniaus m. sav., Vilnius, M. Valančiaus g. 1A	514,03	30,94	544,97	2012-2017
11	UAB "Martin Idea"	Vilniaus m. sav., Vilnius, Architektų g. 56-101	452,32	28,82	481,14	2017-2021
12	Daugiabučio namo savininkų bendrija "Nida, Taikos g.28"	Neringos sav., Neringa, Taikos g. 28	419,91	25,21	445,12	2021
13	E. Stasiulaičio prekybos įmonė	Kretingos r. sav., Kretinga, Vytauto g. 6	326,00	16,43	342,43	2021
14	UAB "Skrydžiai LT"	Vilniaus m. sav., Vilnius, Juozo Balčikonio g. 9	314,74	18,88	333,62	2017-2021
15	UAB "RG Turtas"	Vilniaus m. sav., Vilnius, Olimpiečių g. 1-49	227,35	14,68	242,03	2017-2021
16	Akcinė bendrovė "Raseinių melioracija"	Raseinių r. sav., Ariogalos miesto sen., Ariogala, Žemaičių g. 30	196,91	13,69	210,6	2012
17	Akcinė bendrovė bankas "Snoras"	Vilniaus m. sav., Vilnius, A. Vivulskio g. 7	169,29	10,76	180,05	2019-2020
18	Uždaroji akcinė bendrovė "Gintarinė mūza"	Klaipėdos m. sav., Klaipėda, Verslo g. 8	168,67	10,11	178,78	2019-2021
19	UAB "KARMO INVEST"	Raseinių r. sav., Ariogala, Melioratorių g. 6-3	148,16	8,89	157,05	2021
20	Uždaroji akcinė bendrovė "Vaidvilės baldai"	Kauno r. sav., Raudondvario sen., Raudondvario k., Liepų g. 4	138,05	8,53	146,58	2016-2021
21	Uždaroji akcinė bendrovė "CCM Baltic"	Šiaulių m. sav., Šiauliai, Žalgirio g. 8	123,96	7,43	131,39	2020-2021
22	UAB "Marganda"	Klaipėdos m. sav., Klaipėda, Smiltelės g. 19	122,02	7,32	129,34	2019-2021
23	Violetos Šocik privati firma	Vilniaus m. sav., Vilnius, Minsko pl. 14	106,18	6,37	112,55	2019-2021
24	UAB SolarTech	Klaipėdos r. sav., Slengių k., Bertuliškės g. 3	106,04	6,37	112,41	2021
25	UAB Žolyno namai	Vilniaus m. sav., Vilnius, Žolyno g. 11A-20	101,20	6,07	107,27	2019-2021

Nuomos mokesčio už valstybinę žemę
administravimo vertinimo audito ataskaita

26	UAB "Žemera"	Vilniaus m. sav., Vilnius, Šeškinės g. 6	97,34	5,83	103,17	2019-2021
27	Kiti juridiniai asmenys, kurių ŽNM nepriemoka > 3,00 Eur	50 JA	1 101,47	183,12	1 284,59	2014-2021
28	Kiti juridiniai asmenys, kurių ŽNM nepriemoka < 3,00 Eur	106 JA	13,83	38,65	52,48	2013-2021
29	Fiziniai asmenys, kurių ŽNM nepriemoka > 100,00 Eur	68 FA	26 037,79	1660,6	27 698,39	2012-2021
30	Fiziniai asmenys, kurių ŽNM nepriemoka < 100,00 Eur > 3,00 Eur	334 FA	7 458,10	527,73	7 985,83	2012-2021
31	Fiziniai asmenys, kurių ŽNM nepriemoka < 3,00 Eur	492 FA	61,29	125,91	187,20	2012-2021
	Iš viso skolininkų: 182		48 947,75	3 491,60	52 439,35	